

**Jyväskylän ammattikorkeakoulun
tutkintoon johtavan koulutuksen (AMK, YAMK)
opetussuunnitelmien perusteet
2024**

**Hyväksytty 17.2.2023
Jyväskylän ammattikorkeakoulun opintoasioiden lautakunnassa**

Jyväskylän ammattikorkeakoulu	Postiosoite/Address	Puhelin/Tel.	Faksi/Fax	Internet	Y-tunnus
JAMK University of Applied Sciences	PL 207 FI-40101 Jyväskylä FINLAND	0207438100 +358 20 743 8100	(014) 4499694 +358 14 4499694	www.jamk.fi	1006550-2

17.2.2023

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Opetussuunnitelmatyön lähtökohdat	3
3	Osaamisperustaisuus opetussuunnitelmissa	4
	3.1 Osaamisperustaisuus	4
	3.2 Ammattikorkeakoulututkintojen yhteiset osaamiset	5
	3.3 Tutkinto-ohjelman ydinosaaminen	6
	3.4 Täydentävä osaaminen	6
4	Opetussuunnitelman modulaarinen rakenne	7
5	Tutkinto-ohjelmien yhteiset opinnot	7
	5.1 Tutkinto-ohjelmien rakenne	7
	5.2 Tutkinto-ohjelmien yhteiset opinnot	8
6	Ohjaus ja arviointi	10
7	Opetussuunnitelman laadinta	10
Liitteet	12	
	Liite 1. Tutkintojen viitekehysten osaamistasot	12
	Liite 2. Ammattikorkeakoulututkintojen (AMK ja YAMK) yhteiset osaamiset	16
	Liite 3. Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollinen pätevyys	20

Kuviot

Kuvio 1. Osaamistavoitteiden looginen eteneminen osaamisen arviointiin	5
Kuvio 2. Osaamisen kumuloituminen	5
Kuvio 3. Tutkinnon osaamisten suhde amk-asetuksen (1129/2914, § 2) mukaiseen opintojen rakentamiseen	8

17.2.2023

1 Johdanto

Opetussuunnitelmien perusteet 2024 koskevat kaikkia Jyväskylän ammattikorkeakoulun AMK ja YAMK tutkinto-ohjelmia. Opetussuunnitelmien 2024 kehittämisen keskeiset linjaukset ovat: opintojen joustavuus, opetuksen avoimuus, kilpailukykyistä osaamista työelämään, digitaalisuuden hyödyntäminen sekä taloudellisuus. Linjauksia on avattu tarkemmin OPS-käsikirjassa.

Jamk on visionsa mukaan kansainvälisesti tunnustettu uuden sukupolven korkeakoulu, oppimisen uudistaja ja kilpailukyvyyn kehittäjä. Visiota toteuttavat osaltaan Jamkin opetussuunnitelmat ja laaja-alainen koulutus. Uuden sukupolven korkeakoulu on digitaalinen ja virtuaalinen, monimuotoinen, yrittäjämäinen ja jatkuvan oppimisen mahdollistava kansainvälinen yhteisö. Oppiminen perustuu opiskelijälähtöisyyteen, oppimisen ekosysteemeihin ja uuden teknologian soveltamiseen. Oppiminen on opiskelijoita aktivoivaa, monimuotoista, tutkintoja suppeampia kokonaisuuksia sisältävää ja työelämään liittyvää. Uudistunut korkeakoulu pitää huolta osaamisesta koko työuran ajan ja on jatkuvan oppimisen edelläkävijä. (Jamkin strategia 2020–2030.)

2 Opetussuunnitelmatyön lähtökohdat

Tutkintoon johtavan koulutuksen osaamislähtöiset ja modulaariset opetussuunnitelmat perustuvat ammattikorkeakoululainsäädännön mukaiseen koulutuksen perustehtävään, Bolognan julistukseen, hallitusohjelmaan sekä osaamistarpeiden alueelliseen ja kansalliseen ennakointitietoon. Näiden lisäksi sairaanhoitaja- ja kättilökoulutusta ohjaavat ammattipätevyyskriteerit koskevat EU-direktiivit: [EU-direktiivi 2013/55/EU](#) ja [EU-direktiivi 2005/36/EU](#).

Ammattikorkeakoululain mukaisesti Jamkissa annettava korkeakouluopetus perustuu työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin. Tavoitteena on tukea opiskelijan ammatillista kasvua kohti ammatillisia asiantuntijatehtäviä (Ammattikorkeakoululaki 2014, 4 §).

Jamkissa sovelletaan sekä eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) mukaisia osaamisen tasokuvauksia, että kansallista tutkintojen ja muun osaamisen viitekehystä (NQF) annettua lakia (93/2017) ja asetusta (120/2017). Ammattikorkeakoulututkinnon osaamista vastaava NQF/EQF-taso on 6 ja ylempään ammattikorkeakoulututkinnon osaamista vastaava NQF/EQF-taso on 7. (Liite 1.). Opetussuunnitelmat kuvataan ECTS-järjestelmän mukaisesti (European Credit Transfer and Accumulation System).

Koulutuksen suunnittelu pohjautuu OKM-sopimuksen 2021–2024 tavoitteisiin sekä korkeakoulutuksen tutkimuksen ja koulutuksen vision 2030 linjauksiin. Tavoitteena on, että koulutus tukee entistä paremmin työllisyyttä ja työelämän uudistumista sekä saavutettavuutta. Koulutuksessa on sitouduttu ARENEN (2019) Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmaan, YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin sekä hyvään tieteelliseen käytäntöön (TENK 2012). Koulutuksen suunnittelussa huomioidaan syvenevän eurooppalaisen korkeakouluuyhteistyön mahdollisuudet (Strasbourg, 18.1.2022 COM (2022) 16 final; Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjaukset 2017–2025). Lisäksi koulutuksessa huomioidaan tutkinto-ohjelmien akkreditoitien linjaukset, työelämän ja alueen kehittämistä koskevat linjaukset, tutkintosääntö ja laatujärjestelmä. Koulutus toteutetaan ammattikorkeakoulun opintoasioiden lautakunnan vahvistamien pedagogisten, eettisten ja ohjauksen periaatteiden mukaisesti.

17.2.2023

Opetussuunnitelmat ovat kansainvälisesti vertailukelpoisia, opiskelijälähtöisiä ja joustavia tarjoten tutkintoon johtavan koulutuksen lisäksi myös mahdollisuuden jatkuvaan oppimiseen ja osaamisen päivittämiseen.

Opetussuunnitelmatyötä tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa, kuten esimerkiksi opiskelijoiden, työelämän edustajien, EduFutura-toimijoiden, Gradian ja Jyväskylän yliopiston, kanssa. EduFutura-yhteistyö mahdollistaa opiskelijalle monipuolisen ristiinopiskelun ja joustavat urapolut, jolloin opiskelija voi hyödyntää kumppanioppilaitosten opintotarjontaa osana henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa. Korkeakoulujen välinen yhteistyö avaa laajempia ristiinopiskelumahdollisuuksia opiskelijoille sekä kansallisen että kansainvälisen korkeakouluverkoston (mm. E³UDRES² – verkosto) kautta.

3 Osaamisperustaisuus opetussuunnitelmissa

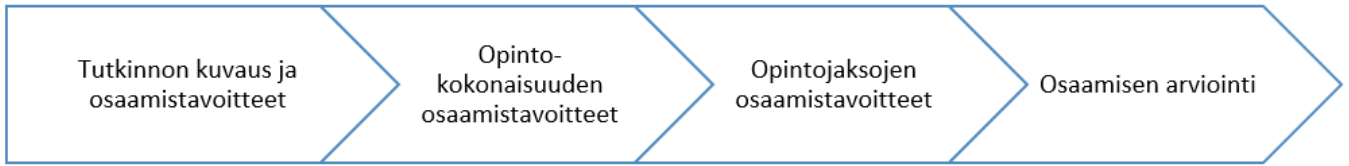
3.1 Osaamisperustaisuus

Osaamisperustaisuus on opetussuunnitelman lähtökohta. Osaamisperustainen opetussuunnitelma tukee opiskelijan oppimista. Opiskelija tulee tietoiseksi osaamisesta, jota asiantuntijaksi kehittyminen edellyttää. Opetussuunnitelman perusteissa kuvataan ammattikorkeakoulututkinto-ohjelmien yhteiset osaamiset. Tutkinto-ohjelmassa saavutettava ydinosaaminen kuvataan kunkin tutkinto-ohjelman omassa opetussuunnitelmassa. Opetuksen suunnittelussa lähdetään liikkeelle ammattikorkeakoulututkintojen yhteisistä osaamisista sekä tutkintokohtaisista asiantuntijuuden ydinosaamisista ja niiden määrittelystä. Tutkinto-ohjelmissa ja osaamiskokonaisuuksissa on tärkeätä päästä yhteisymmärrykseen siitä, mitä osaamisella tarkoitetaan, jotta opetussuunnitelmatyössä kaikilla on yhteinen näkemys siitä, millaisia tavoitteita ja osaamisen kehittymistä opetussuunnitelman ja käytännön toteutuksen kautta tavoitellaan.

Osaamisella tarkoitetaan yksilön tietojen, taitojen ja asenteiden muodostamaa laajempaa osaamiskokonaisuutta. Tutkinto-ohjelmakohtaiset osaamiset kuvaavat asiantuntijuuden ydinosaamista, josta muodostuu opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden sekä tutkinnon ydin. Tutkinto-ohjelman ydinosaaminen laajenee ja syvenee vapaasti valittavien opintojen tuomalla täydentävällä osaamisella.

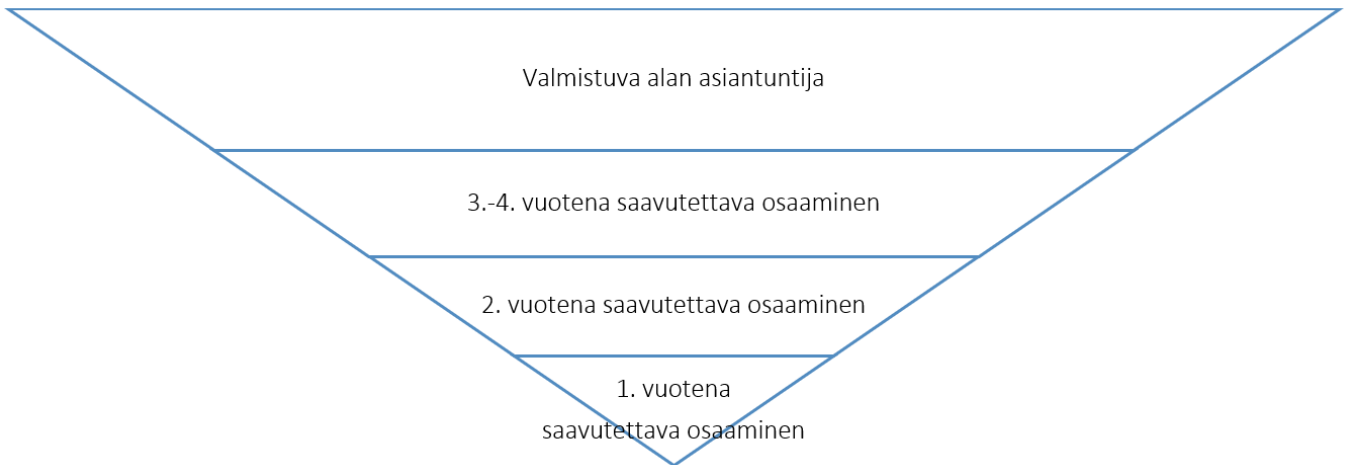
Tutkinto-ohjelman, opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen osaamistavoitteet kuvataan tavoiteltavina oppimistuloksina (learning outcomes). Ne kuvaavat, millaista tietoa, taitoja ja asenteita opiskelijalla on tutkinnon suorittamisen jälkeen. Mitä opiskelija tietää, ymmärtää ja osaa tehdä oppimisprosessin tuloksena. Osaamisperustaisessa opetussuunnitelmassa oppimisen suunnittelu alkaa tutkinnon kuvauksesta ja osaamistavoitteista, kuten kuviossa 1 on kuvattu. Osaamistavoitteiden kuvaus etenee opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen osaamistavoitteiden kuvaukseen. Osaamistavoitteet, oppimismenetelmät ja ympäristöt sekä osaamisen arviointi ovat linjassa ja tukevat toisiaan. (Kuvio 1.)

17.2.2023

Kuvio 1. Osaamistavoitteiden looginen eteneminen osaamisen arviointiin

Opintojen edetessä osaaminen kumuloituu siten, että tutkinto-ohjelmalle asetetut osaamistavoitteet saavutetaan valmistumisvaiheessa sekä yhteisen osaamisen että tutkintokohtaisen, asiantuntijuuden ydinosaamisen osalta (Kuvio 2.).

Kuvio 2. Osaamisen kumuloituminen

3.2 Ammattikorkeakoulututkintojen yhteiset osaamiset

Jamk on sitoutunut noudattamaan Arenen (2022) suositusta ammattikorkeakoulututkintojen yhteisistä kompetensseista. Nämä kuvataan liitetaulukossa 3 ammattikorkeakoulututkintojen (AMK ja YAMK) yhteisinä osaamisina, jotka jokainen tutkinnon suorittanut opiskelija saavuttaa opintojen aikana. ([Arenen suositukset 2022](#))

Yhteiset osaamiset luovat perustan korkeakoulusivistykselle, työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. Kaikissa Jyväskylän ammattikorkeakoulun AMK- ja YAMK-tutkinto-ohjelmissa toteutettavat opinnot mahdollistavat sen, että opiskelijat saavuttavat nämä yhteiset osaamiset.

Tutkintojen yhteiset osaamiset ovat:

1. Oppimaan oppiminen
2. Työelämässä toimiminen
3. Eettisyys
4. Kestävä kehitys
5. Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus

17.2.2023

6. Ennakoiva kehittäminen

3.3 Tutkinto-ohjelman ydinosaaminen

AMK-tutkintojen ydinosaaminen kuvataan alan ammatillisena ydinosaamisena tutkinto-ohjelmakohtaisesti ja YAMK-tutkintojen ydinosaaminen kuvataan alan asiantuntijan ydinosaamisena tutkinto-ohjelma-kohtaisesti. AMK- ja YAMK-tutkinto-ohjelmien ydinosaamiset ovat laajoja kokonaisuuksia, jotka muodostavat opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden sekä tutkinnon ytimen.

Tutkinnon ydinosaaminen pohjautuu ennakkointitietoon ja tulevaisuuden työelämän osaamistarpeisiin. Ydinosaamisen kuvausta valmistellaan yhteistyössä työelämän, sidosryhmäverkostojen ja opiskelijoiden kanssa. Tutkinto-ohjelman ydinosaamisen kuvaaminen on myös yhteydessä kansallisiin tai kansainvälisiin säädöksiin tai akkreditoituihin liittyviin osaamisvaatimuksiin.

Akkreditoiduissa tutkinto-ohjelmissa noudatetaan sekä Arenen suosituksen mukaisia ammattikorkeakoulu-tutkintojen yhteisiä osaamisia, että mahdollisia akkreditointikriteerien vaatimia osaamisia. Teknologian EUR-ACE akkreditointikriteereitä verrataan ammattikorkeakoulututkintojen yhteisiin osaamisiin. Mikäli ammattikorkeakoulututkintojen yhteisistä osaamisista jokin jää puuttumaan EUR-ACE osaamisista, lisätään puuttuvan osaamisen osaamiskuvaus erillisenä osaamisena. Näin varmistetaan ammattikorkeakoulututkintojen yhteisten osaamisten saavuttaminen EUR-ACE akkreditoiduissa tutkinto-ohjelmissä.

Sairaanhoitajan osaamisvaatimuksissa on huomioitava ammattipätevyyden tunnustamista koskevat EU-direktiivit 2013/55/EU ja 2005/36/EU. Ammattipätevyyden tunnustamista koskevaan EU-direktiiviin 2005/36/EU muuttamista koskevassa direktiivissä 2013/55/EU-artiklaan 31 on lisätty kohta yleissairaanhoitaja-vastaavan sairaanhoitajan muodollista pätevyyttä (formal qualifications) tarkentavista pätevyksistä (competence), jotka ammattihenkilöllä tulee olla riippumatta siitä missä hän on koulutuksensa saanut (Liite 3.).

3.4 Täydentävä osaaminen

Täydentävä osaaminen syventää ja/tai laajentaa opiskelijan ydinosaamista ja mahdollistaa opiskelijalle yksilöllisen osaamisprofiilin rakentamisen. Täydentävän osaamisen merkitys tutkinnoissa kasvaa työelämän murroksen myötä ja työelämässä tarvittavan osaamisen muuttuessa yhä nopeammin. [Ammattikorkeakoululain \(8 a §, 19.12.2017/941\)](#) mukaan opiskelija voi rakentaa laajan osan tutkinnostaan toisen korkeakoulun tarjonnasta osaksi omaa tutkintoaan. Tämä edellyttää sitä, että korkeakoulujen välisestä yhteistyöstä on sovittu erillisillä yhteistyösopimuksilla ja että opinnot on sovitettu Jamkissa opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan.

Täydentävää osaamista opiskelija hankkii vaihtoehtoisista ammattiopinnoista ja vapaasti valittavista opinnoista. Täydentävä osaaminen voi rakentua koulutusalojen rajoja ylittävistä monialaista opinnoista, yhteisistä yrittäjyysopinnoista, eri tutkinto-ohjelmien ydinosaamisen opintotarjonnasta, JAMKOn opintotarjonnasta, opiskelijahyvinvointia tukevista opinnoista, kielikeskuksen opintotarjonnasta sekä muualla suoritettavista opinnoista, kuten EduFutura -opintotarjonnasta sekä kotimaisissa että ulkomaisissa korkeakouluissa suoritettavista opinnoista tai ulkomailla suoritettua harjoittelusta.

17.2.2023

4 Opetussuunnitelman modulaarinen rakenne

Modulaarinen opetussuunnitelma mahdollistaa yksilölliset opintopolut sekä tutkintokoulutuksessa että jatkuvassa oppimisessa. Tutkinto-ohjelma rakentuu osaamisperusteisista opintokokonaisuuksista, jotka muodostuvat kahdesta tai useammasta opintojaksoista. Opintokokonaisuus voi sisältää vain yhdentyypisiä opintojaksoja: pakollisia, vaihtoehtoisia tai vapaasti valittavia opintoja. Opintokokonaisuuden suositeltu laajuus on vähintään 15 opintopistettä ja opintojakson laajuus on pääsääntöisesti 5 opintopistettä. Tämä tarkoittaa sitä, että valtaosa opintojaksoista on vähintään 5 opintopistettä. Perustellusta syyistä voidaan poiketa tästä yleisohjeesta.

Opiskelija voi saavuttaa opintokokonaisuuden osaamistavoitteet suorittamalla Jamkin tarjoamia opintojaksoja tai osoittamalla erilaisin näytöin muulla tavoin hankkimansa vastaavan osaamisen (AHOT). Opetussuunnitelman rakenne mahdollistaa kokonaisen opintokokonaisuuden AHOToinnin. Jos opiskelijalla ei ole tarvetta muulla tavoin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen, hän suorittaa opintokokonaisuuteen kuuluvat Jamkin opintojaksot henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

5 Tutkinto-ohjelmien yhteiset opinnot

5.1 Tutkinto-ohjelmien rakenne

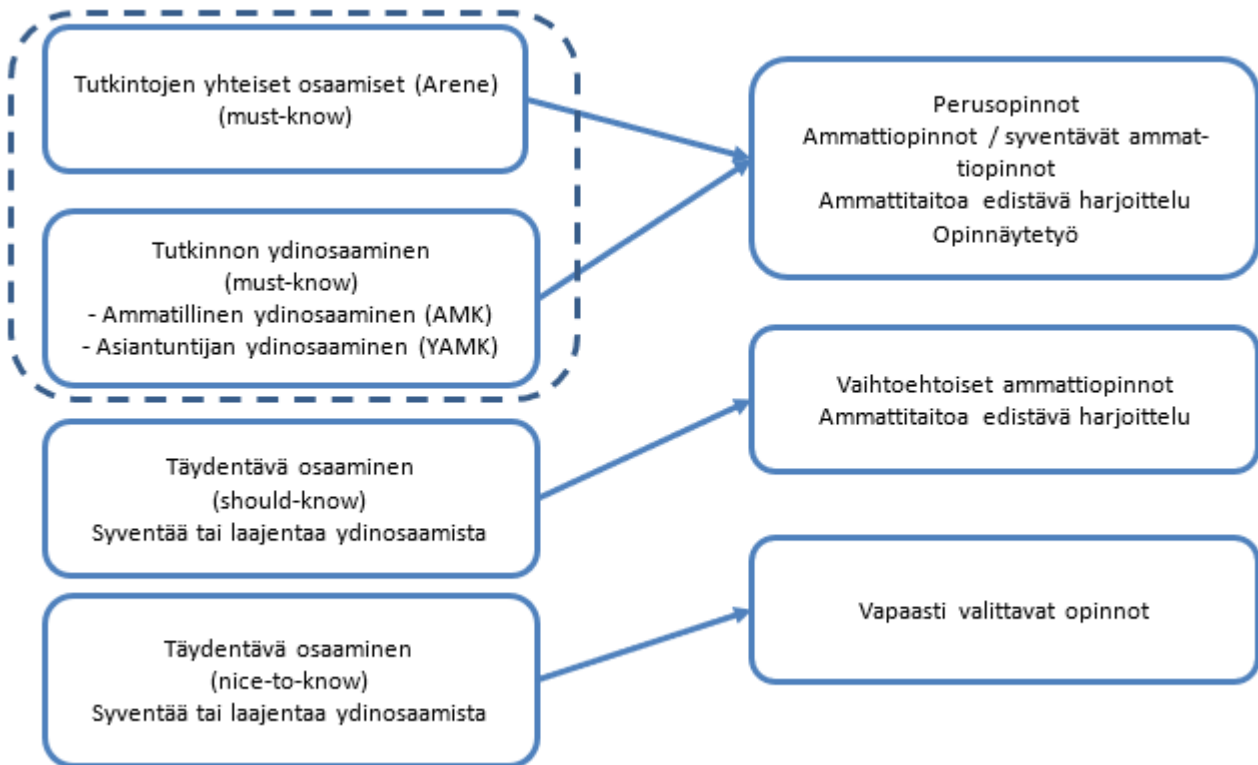
Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu (A 1129/2014, 2 §):

- Perus- ja ammattiopintoja
- Vapaasti valittavia opintoja
- Ammattitaitoa edistävää harjoittelua vähintään 30 op. Sairaanhoidajan (AMK) -tutkinto-ohjelmaan sisältyy ammattitaitoa edistävää harjoittelua vähintään 85 op EU direktiivin mukaisesti autenttisessa työympäristössä.
- Opinnäytetyö

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu (A 1129/2014, 2 §):

- Syventäviä ammattiopintoja
- Vapaasti valittavia opintoja
- Opinnäytetyö

17.2.2023

Kuvio 3. Tutkinnon osaamisten suhde amk-asetuksen (1129/2014, § 2) mukaiseen opintojen rakenteeseen

5.2 Tutkinto-ohjelmien yhteiset opinnot

Kaikissa Jyväskylän ammattikorkeakoulun AMK- ja YAMK-tutkinto-ohjelmissa toteutettavat yhteiset opinnot luovat osaltaan perustan korkeakoulusivistykselle, työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. Yhteiset opinnot kiinnittyvät tutkinto-ohjelmien yhteisiin osaamisiin (ks. liitetaulukko 3).

AMK tutkinto-ohjelmien opiskelijoiden HOPSIin sisältyvät seuraavat yhteiset opinnot:

- Työelämävalmiudet (8 op)
 - Orientaatio korkeakouluopiskeluun (2 op)
 - Tiedonhaku ja raportointi (1 op)
 - Urasuunnittelu- ja työelämätaidot (2 op)
 - ICT-valmiudet (3 op)
- Kielet ja viestintä (11 op) ja englanninkielisissä (9–15 op)
 - Työelämän ruotsi (4 op) / englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa suomalaisille opiskelijoille
 - Työelämän englanti (4 op) / englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa English at Work (5 cr)
 - Työelämän viestintä (3 op)

17.2.2023

- Englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa suomen kielen pakolliset ja vapaasti valittavat opinnot ulkomaalaisille opiskelijoille. Mikäli opiskelijalla on suomen kielen osaamista alle B2 tason, hän valitsee tasoaan vastaavat suomen kielen opinnot.
 - Finnish 1 (5 cr)
 - Finnish 2 for Nursing / Business / Technology Students (5 cr)
 - Finnish 1 & 2 (10 cr) päästään kielitasolle A2.
 - S2-kielipolkua opiskelija voi jatkaa pakollisten opintojen jälkeen ottamalla suomen kielen opintoja valinnaisten tarjonnasta: Suomi 3 (5 cr), Suomi 4 (5 cr) ja Suomi 5 (5 cr). Toteutus sekaryhmissä huomioiden opiskelijoiden ammattiala eriyttävillä tehtävällä. Päästään B1-tasolle. Lisäksi tarvittaessa voidaan erikseen sopia tutkinto-ohjelman kanssa erillisistä integroinneista.
 - B1-tasolta eteenpäin opiskelija voi ottaa suomen kielen opintoja Talent Boost -moduulista (15 cr). Päästään B2/C1-tasolle.
- Future Factory 15 op ja englanninkielisissä (11 op)
 - Yrittäjyys (3 op)
 - InnoFlash (2 op)
 - Kestävän kehityksen perusteet (1 op)
 - Työelämäprojekti (9 op) / Englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa Työelämäprojekti (5 op)
- Kehittämistoiminta ja opinnäytetyö (20 op)
 - Kehittämisen- ja tutkimustoiminta (5 op)
 - Opinnäytetyön suunnittelu, AMK (3 op)
 - Opinnäytetyön kirjoittaminen, AMK (2 op)
 - Opinnäytetyön toteutus, AMK (6 op)
 - Opinnäytetyön raportointi ja arviointi, AMK (4 op)
 - Kypsyysnäyte, AMK (0 op)
- Vapaasti valittavat opinnot (vähintään 10 op)
 - AMK-tutkinto-ohjelmien opetussuunnitelmat mahdollistavat täydentävää osaamista tuottavia vapaasti valittavia opintoja vähintään 10 op. EU-direktiivin (2005/36/EU; 2013/55/EU) säätelyssä sairaanhoitaja (AMK) tutkinnon opetussuunnitelmassa on mahdollisuus valita vapaasti valittavia opintoja 5 op.
 - Opiskelija voi valita muiden korkeakoulujen tarjonnasta osaamistaan täydentäviä opintoja, jotka voidaan sisällyttää vapaasti valittaviin opintoihin.

Jamk Master Schoolin YAMK tutkinto-ohjelmissa kaikille pakollisena tutkimus- ja kehittämistoiminnan opintojaksona on Tutkiva kehittäminen 5 op. Opinnäytetyö on laajuudeltaan 30 op: Opinnäytetyön suunnittelu, ylempi AMK 7 op; Tutkimuskirjoittaminen, ylempi AMK 3 op, Opinnäytetyön toteuttaminen, ylempi AMK 10 op; Opinnäytetyön raportointi, ylempi AMK 10 op ja Kypsyysnäyte 0 op. Huippujohtajaksi polun tutkinto-ohjelmissa vapaasti valittavia opintoja on vähintään 5 op. Huippuasiantuntijaksi – polun tutkinto-ohjelmissa varmistetaan syventävissä ammattiopinnoissa johtamisosaamisen kehittymisen. Huippuasiantuntijaksi-polun tutkinto-ohjelmissa vapaasti valittavia opintoja on tutkinto-ohjelman laajuuden mukaan 5 op – 20 op.

17.2.2023

6 Ohjaus ja arviointi

Opintojen joustavaa etenemistä tukevat koko opiskeluajan monipuoliset ja systemaattiset tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut, sekä jatkuvaan, kehittävään arviointiin perustuva henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS). Opiskelua ja opiskelijoita tukevat palvelut on kuvattu Opiskelijalle-sivuilla sekä pedagogisissa ja ohjauksen periaatteissa ([Säännöt ja periaatteet Opiskelijalle-sivuilla](#)).

Jamkin opintojen ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija saa tarpeensa mukaista ohjausta suorittaakseen tutkinnon tavoiteajassa. Tavoitteena on hyvinvoiva ja ammattinsa osaava yksilö, joka työllistyy koulutustaan vastaavaan tehtävään. Opiskelijalla on oikeus opintojen ohjaukseen koko opintojensa ajan. Opiskelijan velvollisuus on ottaa vastuu opintojensa edistymisestä ja osallistua opintojen ohjaukseen. Jamkin koko opintojen ohjausjärjestelmä toimijoineen on kuvattu erillisessä dokumentissa, joka löytyy Opiskelijalle-sivuilta.

Opiskelijoiden henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS) pohjautuu osaamisen kehittämisen ja uravision mukaisiin tavoitteisiin. Opiskelijalla on oikeus saada sekä henkilökohtaista että ryhmäohjausta valintoihinsa opettajatutoreilta. Opiskelija päivittää henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaansa opintojen edetessä, mikä mahdollistaa ristiinopiskelun ja ulkomailla tehtävät opinnot.

Oppimisen arviointi on osaamistavoitteisiin pohjautuvaa, laadullista, kriteeriperusteista ja siinä opiskelijan itsearvioinnilla on tärkeä rooli. Opintosuoritusten arvioinnin periaatteet ja käytännöt on kuvattu tutkintosäännössä (§21) ([Säännöt ja periaatteet Opiskelijalle-sivuilla](#)). Opintojaksojen osaamisperusteiset arviointikriteerit on kuvattu opintojaksokuvauksissa ja arviointimenetelmät opintojaksojen toteutuskuvauksissa.

[OPS käsikirjassa](#) on kuvattu tarkemmin osaamisperustaista arviointia.

7 Opetussuunnitelman laadinta

Tutkinto-ohjelman suunnittelun lähtökohtana on opiskelijan oppimisprosessin tukeminen, joka on huomioitu moduulien suunnittelussa ja arvioinnin rakentamisessa. Opetussuunnitelmat laaditaan ECTS-periaatteiden mukaisesti.

Jokainen tutkinto-ohjelma tukee Jamkin strategiassa 2020-2030 sekä OKM:n ja Jamkin välisessä sopimuksessa 2021-2024 määriteltyjen tavoitteiden toteutumista omassa toimintaympäristössään ja sidosryhmätyössään. Tutkinto-ohjelman opetussuunnitelman laadinnassa ja toteutuksessa noudatetaan laatu- ja toiminnanohjauskäsikirjassa kuvattuja toimintatapoja.

Lukuvuositason suunnittelun yhteydessä kuvataan tarkemmin kunkin opintojakson toteutukset, joissa tarkennetaan muun muassa opetusmenetelmät ja ohjaus, työelämäyhteydet, kansainvälisyys, opiskelijan oppimistehtävät ja ajankäyttö, aikataulu, keskeinen oppimateriaali osaamisen kehittymisen kannalta, toteutuksen valinnaiset oppimistavat, arviointimenetelmät sekä toteutustapa. Pepin toteutuksen kuvauksessa kohtaa ”Toteutuksen osat” ei pääsääntöisesti käytetä. Tämän sijasta hyödynnetään verkko-oppimisympäristön (Moodlen) oppimisanalytiikan mahdollisuuksia opintojen etenemisen seurantaan.

17.2.2023

Opintojakson loppupalaute kerätään opiskelijahallintojärjestelmässä (Pepin OJP). Välipalaute (puoliväli-palaute tai jatkuva palaute) on todettu hyväksi käytännöksi, jota suositellaan myös kerättäväksi Pepin OJP:n kautta. Opettajan odotetaan antavan opiskelijoille palautetta palautteesta (ns. vastapalaute).

17.2.2023

Liitteet

Liite 1. Tutkintojen viitekehysten osaamistasot

Lähde: Opetushallitus. [Tutkintojen viitekehysten osaamistasokuvaukset](#) (oph.fi)

Liitetaulukko 1. Tutkintojen viitekehysten osaamistason kuvaukset tasolla 6

Taso 6	Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys (NQF6) Osaamistasokuvaukset	Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF6) Osaamistasokuvaukset
<p>Ammattikorkeakoulututkinnot</p> <p>Alempi korkeakoulututkinto</p>	<p>Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen.</p> <p>Ymmärtää ammatillisten tehtäväluiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat.</p> <p>Hallitsee edistyneet kognitiiviset ja käytännön taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin ja toteutuksiin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteenalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi.</p> <p>Työskentelee itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä.</p> <p>Johtaa monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita.</p> <p>Kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä.</p>	<p>Edistyneet työ- tai opintoalan tiedot, joihin liittyy teorioiden ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen.</p> <p>Edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa ja kykyä innovaatioihin ja joita vaaditaan erikoistuneella työ- tai opintoalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseen.</p> <p>Monimutkaisten teknisten tai ammatillisten toimien tai hankkeiden johtaminen ja vastuun ottaminen päätöksenteosta ennakoimattomissa työ- tai opintoympäristöissä.</p> <p>Vastuun ottaminen yksittäisten henkilöiden ja ryhmien ammatillisesta kehityksestä.</p> <p>Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen viitekehys:</p> <p>Ensimmäisen syklin tutkinto myönnetään opiskelijalle, joka</p> <p>on osoittanut, että hänellä on toisen asteen yleissivistävään koulutukseen perustuvalla opintoalalla tiedot ja</p>

17.2.2023

Taso 6	Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys (NQF6) Osaamistasokuvaukset	Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF6) Osaamistasokuvaukset
	<p>Vastaa oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen.</p> <p>Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat.</p> <p>Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään.</p> <p>Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	<p>ymmärtämys, jotka perustuvat pääosin syventävää tietoa tarjoaviin oppikirjoihin mutta jossain määrin myös alan uusimpaan tutkimukseen.</p> <p>osaa soveltaa tietoaan ja ymmärtämystään asiantuntevasti ja jonka osaamiselle on leimallista perusteltu ja pitävä argumentointi ja ongelmanratkaisu oman alan kysymyksissä.</p> <p>osaa kerätä ja tulkita (lähinnä oman alansa) relevanttia tietoa ja tehdä päätelmiä sekä pohtia niiden yhteiskunnallisia, tieteellisiä tai eettisiä näkökohtia.</p> <p>osaa välittää tietoja, ideoita, ongelmia ja ratkaisuja sekä asiantuntijoille että maallikoille.</p> <p>on hankkinut valmiudet suhteellisen itsenäisiin jatko-opintoihin.</p>

17.2.2023

Liitetaulukko 2. Tutkintojen viitekehysten osaamistason kuvaukset tasolla 7

<p>Taso 7</p>	<p>Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys (NQF7)</p> <p>Osaamistasokuvaukset</p>	<p>Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF7)</p> <p>Osaamistasokuvaukset</p>
<p>Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot</p> <p>Ylemmät korkeakoulututkinnot</p>	<p>Hallitsee laaja-alaiset ja pitkälle erikoistuneet oman alansa erityisosaamista vastaavat käsitteet, menetelmät ja tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana.</p> <p>Ymmärtää oman ja muiden alojen rajapintojen tietoihin liittyviä kysymyksiä ja tarkastelee niitä ja uutta tietoa kriittisesti.</p> <p>Ratkaisee vaativia ongelmia myös luovin toteutuksin tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa, jossa kehitetään uusia tietoja ja menettelyjä sekä sovelletaan ja yhdistetään eri alojen tietoja.</p> <p>Työskentelee itsenäisesti alan vaativissa asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä.</p> <p>Johtaa ja kehittää monimutkaisia, ennakoimattomia ja uusia strategisia lähestymistapoja.</p> <p>Johtaa asioita ja/tai ihmisiä.</p> <p>Arvioi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa.</p>	<p>Pitkälle erikoistuneet, osittain työ- tai opintoalan huippuosaamista vastaavat tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana.</p> <p>Alan ja eri alojen välisten rajapintojen tietoihin liittyvien kysymysten kriittinen ymmärtäminen.</p> <p>Erikoistuneet ongelmanratkaisutaidot, joita vaaditaan tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa uusien tietojen ja menettelyjen kehittämiseen ja eri alojen tietojen yhdistämiseen.</p> <p>Monimutkaisten, ennakoimattomien ja uusien strategioita vaativien työ- tai opintoympäristöjen johtaminen ja muuttaminen.</p> <p>Vastuun ottaminen ammattialan tietojen ja käytäntöjen kartuttamisesta ja/tai ryhmien strategisen suorituksen arvioinnista</p> <p>Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen viitekehys</p> <p>Toisen syklin tutkinto myönnetään opiskelijalle, joka</p> <p>on osoittanut, että hänellä on ensimmäisen syklin tutkinnon tason ylittävät tai sitä täydentävät tiedot ja ymmärtämys, jotka mahdollistavat</p>

17.2.2023

Taso 7	Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys (NQF7) Osaamistasokuvaukset	Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF7) Osaamistasokuvaukset
	<p>Kartuttaa oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaa muiden kehittämisestä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen.</p> <p>Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat.</p> <p>Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään.</p> <p>Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee vaatimaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	<p>omintakeisten ideoiden kehittelyn ja/tai soveltamisen lähinnä tutkimustoiminnassa.</p> <p>osaa soveltaa tietojaan ja ymmärtämystään sekä ongelmanratkaisukykyään sekä uusissa että vieraissa opintoalaansa liittyvissä laajoissa (tai monialaisissa) yhteyksissä.</p> <p>osaa yhdistellä ja käsitellä monisyistä tietoa ja tehdä päätelmiä rajallisten tai epätäydellisten tietojen perusteella sekä punnita tietojensa ja päätelmiensä soveltamiseen liittyviä yhteiskunnallisia ja eettisiä vastuita.</p> <p>osaa kommunikoida päätelmänsä ja niiden taustalla olevan tiedon ja järjelyn asiantuntijoille ja maallikoille selkeästi ja yksiselitteisesti.</p> <p>on hankkinut valmiudet pääsääntöisesti itseohjautuvaan ja itsenäiseen jatko-opiskeluun.</p>

17.2.2023

Liite 2. Ammattikorkeakoulututkintojen (AMK ja YAMK) yhteiset osaamiset

Liitetaulukko 3. Ammattikorkeakoulututkintojen (EQF/NQF 6) ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen (EQF/NQF 7) yhteiset osaamiset (Arenen suositus 2022)

Yhteiset osaamiset	Ammattikorkeakoulututkinto (AMK, NQF/EQF6)	Ylempi ammattikorkeakoulututkinto (YAMK, NQF/EQF7)
<p>1. Oppimaan oppiminen</p>	<p>Valmistuva opiskelija tunnistaa osaamisensa ja oppimistapojensa vahvuuksia ja kehityskohteita sekä hyödyntää oppimisessaan yhteisöllisyyden ja digitalisaation mahdollisuuksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - arvioi ja kehittää osaamistaan ja oppimistapojaan erilaisissa oppimisympäristöissä. - osaa hankkia, kriittisesti arvioida sekä tarkoituksenmukaisesti soveltaa oman alansa kansallista ja kansainvälistä tietoperustaa ja käytäntöjä. - ottaa vastuuta myös ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta. 	<p>Valmistuva opiskelija edistää omaa ja yhteisönsä jatkuvaa oppimista ja osaamisen kehittymistä hyödyntäen eri alojen tietoa ja digitalisaation mahdollisuuksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaa monipuolisesti ja tavoitteellisesti arvioida ja kehittää asiantuntijuuttaan työuransa ja elämänsä eri vaiheissa. - osaa hankkia, kriittisesti arvioida ja tuottaa tietoa eri alojen näkökulmat huomioiden. - osaa kehittää ja johtaa yhteisön tavoitteellista, jatkuvaa oppimista.
<p>2. Työelämässä toimiminen</p>	<p>Valmistuva opiskelija omaa monipuoliset työelämävalmiudet ja osaa toimia alansa työyhteisöissä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaa toimia rakentavasti työyhteisössä ja edistää omaa ja työyhteisön hyvinvointia. - osaa toimia ammatillisesti työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa. - hyödyntää teknologian ja digitalisaation tuomia mahdollisuuksia omassa työssään. 	<p>Valmistuva opiskelija osaa kehittää ja johtaa työyhteisöään sekä uudistaa työelämää.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaa kehittää ja johtaa monialaisia tiimejä ja työyhteisöjä. - osaa kehittää työyhteisöjen viestintä- ja vuorovaikutuskulttuuria. - osaa kehittää ja johtaa työyhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia. - hyödyntää teknologian ja digitalisaation mahdollisuuksia kehittämisessä ja johtamisessa. - edistää työyhteisön resilienssiä.

17.2.2023

Yhteiset osaamiset	Ammattikorkeakoulututkinto (AMK, NQF/EQF6)	Ylempi ammattikorkeakoulututkinto (YAMK, NQF/EQF7)
	<ul style="list-style-type: none"> - ymmärtää muuttuvan työelämän kompleksisuuden ja omaa resilienssiä muuttuvissa työelämän tilanteissa. - omaa valmiudet yrittäjämäiseen toimintatapaan. 	
<p>3. Eettisyys</p>	<p>Valmistuva opiskelija toimii ammattialan eettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti huomioiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kykenee vastaamaan omasta toiminnastaan ja sen seurauksista ja reflektoimaan niitä alansa ammattieettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti. - ottaa toiset huomioon ja edistää tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. - huomioi toiminnassaan moninaisuuden ja saavutettavuuden toteutumista. - ymmärtää hyvän tieteellisen käytännön periaatteet ja toimii niiden mukaisesti. - kykenee eettisiin arvoihin perustuvaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. 	<p>Valmistuva opiskelija arvioi ja edistää ammattialan eettisten periaatteiden ja arvojen toteutumista huomioiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kykenee edistämään eettisesti kestävää toimintaa ja eettisen reflektion toteutumista erilaisissa toimintaympäristöissä. - edistää ammattieettisten periaatteiden ja arvojen toteutumista. - tekee ratkaisuja huomioiden yksilölliset, yhteisölliset ja yhteiskunnalliset näkökulmat. - edistää moninaisuuden ja saavutettavuuden toteutumista. - toteuttaa hyvän tieteellisen käytännön periaatteita ja edistää niiden soveltamista työyhteisössään. - kykenee johtamaan yhteiskunnallisesti vaikuttavaa toimintaa eettisiin arvoihin perustuen.
<p>4. Kestävä kehitys</p>	<p>Valmistuva opiskelija tuntee kestävä kehityksen periaatteet, edistää niiden toteutumista sekä toimii vastuullisesti ammattilaisena ja yhteiskunnan jäsenenä.</p>	<p>Valmistuva opiskelija kehittää ja johtaa kestäviä ja vastuullisia toimintatapoja työssään sekä edistää kestävyysmuutosta työyhteisössään ja yhteiskunnassa.</p>

17.2.2023

Yhteiset osaamiset	Ammattikorkeakoulututkinto (AMK, NQF/EQF6)	Ylempi ammattikorkeakoulututkinto (YAMK, NQF/EQF7)
	<ul style="list-style-type: none"> - osaa käyttää omaan alaansa liittyvää tietoa kestävien ratkaisujen ja toimintamallien etsimiseen, käyttöönottamiseen ja vakiinnuttamiseen. - ymmärtää kestävyysaasteita, niiden keskinäisiä riippuvuuksia sekä asioiden ja ongelmien monia näkökulmia. 	<ul style="list-style-type: none"> - osaa soveltaa kestäväen kehityksen tietoa ja tulevaisuuskuvia kokonaisvaltaisesti kestävien ratkaisujen perustana. - osaa analysoida ja arvioida monialaisten kompleksisten ongelmien systeemiä riippuvuuksia ja ratkaisujen erilaisia ulottuvuuksia - kykenee johtamaan työyhteisössään kestävien ratkaisujen ja toimintamallien etsimistä, käyttöönottamista ja vakiinnuttamista.
<p>5. Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus</p>	<p>Valmistuva opiskelija osaa toimia monikulttuurisissa ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä ja verkostoissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuntee oman kulttuuritaustansa vaikutuksia toimintaansa ja osaa kehittää monikulttuurisuutta huomioivia toimintatapoja työyhteisössään. - osaa seurata ja hyödyntää oman alansa kansainvälistä kehitystä työssään. - kykenee kansainväliseen viestintään työtehtävissään. 	<p>Valmistuva opiskelija osaa kehittää ja johtaa monikulttuurisia ja kansainvälisiä toimintaympäristöjä ja verkostoja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaa kehittää monikulttuurisuutta huomioivia toimintatapoja työyhteisössään. - osaa ennakoida globaalin kehityksen ja ilmiöiden vaikutuksia sekä mahdollisuuksia. - kykenee kansainväliseen vuorovaikutukseen, viestintään ja toiminnan kehittämiseen omalla alallaan.
<p>6. Ennakoiva kehittäminen</p>	<p>Valmistuva opiskelija osaa kehittää oman alan tulevaisuutta ennakoivia ratkaisuja soveltaen olemassa olevaa tietoa sekä tutkimus- ja kehittämismenetelmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ratkaisee ongelmatilanteita luovasti ja uudistaa toimintatapoja yhdessä muiden kanssa. 	<p>Valmistuva opiskelija osaa johtaa uusien, tulevaisuutta ennakoivien ratkaisujen kehittämistä ja tuottaa uutta tietoa erilaisia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä hyödyntäen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuottaa uutta tietoa ja uudistaa toimintatapoja yhdistäen eri alojen osaamista.

17.2.2023

Yhteiset osaamiset	Ammattikorkeakoulututkinto (AMK, NQF/EQF6)	Ylempi ammattikorkeakoulututkinto (YAMK, NQF/EQF7)
	<ul style="list-style-type: none"> – osaa työskennellä projekteissa yhteistyössä eri alojen toimijoiden kanssa. – osaa soveltaa kehittämisessä alan olemassa olevaa tietoa ja hyödyntää tutkimus- ja kehittämismenetelmiä. – osaa etsiä asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja oman alansa tulevaisuutta ennakoiden. 	<ul style="list-style-type: none"> - osaa toteuttaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita sekä soveltaa erilaisia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä. - osaa kehittää uusia asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja tulevaisuutta ennakoiden. - osaa analysoida nykytilannetta ja ennakoita oman alan tulevaisuutta ja toimintaympäristön muutoksia.

17.2.2023

Liite 3. Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollinen pätevyys

Ammattipätevyyden tunnustamista koskevan EU-direktiivin 2005/36/EU muutokset on kirjattu EU-direktiiviin 2013/55/EU. EU-direktiivin 2005/36/EU-artiklaan 31, mikä koskee yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutusta, on tehty useita muutoksia. Artiklaan 31 on lisätty kohta 7, jossa kuvataan yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollisen pätevyyden olevan osoitus ammattihenkilön valmiuksista soveltaa ainakin seuraavia pätevyyskriteerejä (7 a) – 7 h)) riippumatta siitä missä hän on koulutuksensa saanut.

”7 a) pätevyys määrittää itsenäisesti tarpeelliset hoitotoimenpiteet ajantasaista teoreettista ja kliinistä tietoa käyttäen sekä suunnitella, organisoida ja toteuttaa hoitotoimenpiteitä potilashoidon yhteydessä 6 kohdan a, b ja c alakohdan mukaisten hankittujen tietojen ja taitojen perusteella;

6 a) laajat tiedot yleissairaanhoidon perustan olevista tieteenaloista, mukaan luettuina riittävät tiedot terveen ja sairaan ihmisen rakenteesta, fysiologiasta ja käyttäytymisestä sekä ihmisen terveydentilan ja fyysisen ja sosiaalisen ympäristön välisestä yhteydestä;

6 b) tietous ammatin luonteesta ja ammattietiikasta sekä terveyden- ja sairaanhoidon yleisperiaatteista;

6 c) riittävä kliininen kokemus; tällainen koulutuksellisen arvon mukaan valittava kokemus on hankittava ammattitaitoisen hoitohenkilökunnan valvonnassa ja sellaisissa yksiköissä, joissa on riittävästi ammattihenkilöstöä ja asianmukaiset apuvälineet potilashoitoa varten;

7 b) pätevyys työskennellä tehokkaasti yhdessä muiden terveysalan toimijoiden kanssa, mukaan lukien osallistuminen hoitohenkilökunnan käytännön koulutukseen, 6 kohdan d ja e alakohdan mukaisten hankittujen tietojen ja taitojen perusteella;

6 d) kyky osallistua hoitohenkilökunnan käytännön koulutukseen ja kokemus työskentelystä tällaisen henkilökunnan kanssa;

6 e) kokemus työskentelystä yhdessä muissa terveysalan ammattiteissa toimivien kanssa.;

7 c) pätevyys rohkaista henkilöitä, perheitä ja ryhmiä terveellisiin elintapoihin ja itsensä hoitamiseen 6 kohdan a ja b alakohdan mukaisten hankittujen tietojen ja taitojen perusteella;

7 d) pätevyys aloittaa itsenäisesti välittömät pelastustoimet sekä toteuttaa toimenpiteitä kriisi- ja katastrofitilanteissa;

7 e) pätevyys antaa itsenäisesti neuvoja, tietoja ja tukea hoitoa tarvitseville henkilöille ja heidän läheisilleen;

7 f) pätevyys varmistaa itsenäisesti sairaanhoidon laatu ja arviointi;

7 g) pätevyys toteuttaa kattavaa ammatillista viestintää ja tehdä yhteistyötä muissa terveysalan ammattiteissa toimivien kanssa;

7 h) pätevyys analysoida hoidon laatua parantaakseen omaa työsuoritustaan yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana.”